

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHERS ASSOCIATION, LIMITED, A LIMITED STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Робітничим Лодом, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ТАК РОЗЗБРОЮЮТЬ ЛІГУ НАЦІЙ.

В країні Вільгельма Телля у Швейцарії, в Женеві, існує вже від ряду ліг Ліги Націй. Ту Лігу Націй створили антантські переможці заради так за закінчення світової війни. В перших повоевних роках входили до Ліги Націй лише ті держави, що створили Антанту-союз і стояли у світовій війні по стороні Англії і Франції. За те не мала доступу до Ліги Націй Німеччина зі своїми союзниками. Так само були замкнуті ворота Ліги Націй перед Радянським Союзом.

Антантські імперіялісти, створивши Лігу Націй, постановили й надалі вести бої проти своїх суперників світової війни з одного боку, а проти свого клясового ворога Радянського Союзу з другого, ховаючись цим разом за оту саму Лігу Націй.

Антантські імперіялісти перевели плян на повне розброблення німецької армії, залишаючи німецьким юнкерам потрібну скількість війська на здавлення революційного руху німецького пролетаріату, окупували німецьку найбагатшу країну, рурський басейн вугілля й віддали польському новородковій вугільній басейн Шлезії з данцігським коридором, єдино на те, щоб ослабити індустрію центральної Німеччини й спинити на довгі роки її розвиток, бодай до того часу, доки Англія з Францією не захоплять всі ринки світу.

Англіські імперіялісти доконали розвалу австро-угорської монархії, створивши в її руїнах поміщицьку Польщу, боярську Румунію, як живі фортеці проти Радянського Союзу.

Отак, поконавши Німеччину, розподіливши Австро-Угорщину на менші державні злітки, антантські імперіялісти кинулися на свого найбільшого противника, клясового ворога, на робітничо-селянську країну С.Р.С.Р. Вони-ж то наймали всі контр-революційні диверсійні банди та саботажні відділи й гонили їх на землі Радянського Союзу, щоб вогнем й мечем нищити батьківщину пролетарів. Й тільки працюючі Радянського Союзу оборонили свої землі від погромницькою навалю антантських гвардійців, а більш ніхто.

Що-ж робила в той час ота Ліга Націй?

Ліга Націй саме в той час, як і зараз, радла на своїх сесіях в Женеві над розбробленням й припиненням воєн. Ті самі представники імперіялістичних держав, застановлюючися на засіданні Ліги Націй над припиненням воєн в майбутньому, видавали рівночасно свої накази нападати раз-у-раз на землі Радянського Союзу, висилали свої армії на здавлення революційного визвольного руху по всьому світі.

Не подолавши робітничо-селянської держави, антантські імперіялісти подбали, щоб зближити до себе Німеччину, замагаючи її до співпраці на терені Ліги Націй. Німецькі представники, йдучи до Ліги Націй, міркували добитися звільнення рурського вугільного басейну від антантської окупації й ревізії версальського договору, головно-ж, ревізії східних німецьких кордонів, а з тим звороту Шлезії з данцігським коридором. Від часу вступлення Німеччини до Ліги Націй, на кожній сесії були порушували повнші домагання німецькими представниками, а так само за кожним разом слідували прихильні відповіді французько-англійських делегатів, які все погоджувалися з тим, що Німеччині треба звернути Порур'я й перевести ревізію східних кордонів.

Так минали роки. Німці домагалися полагодження їхніх домагань, антантські представники погоджувалися все те зробити. Та коли німецький канцлер Мілдер на теперішній сесії Ліги Націй зажадав встановлення остаточного речиння на звільнення рурського басейну від антантської окупації, тоді заговорив Бріян вже на простій мові, що на це прийде Німеччині ждати хто зна, як довго.

Від 1918 до 1923 року обманувала та сама Ліга Націй У. Н. Р.-івських політиканів з державних секретаріатів Західної України, а ті повних п'ять років обдурювали українське населення на землях Західної України про корисне вирішення українського питання Лігою Націй. Аж в 1923 році Ліга Націй віддала всі ті землі Західної України на жир шляхетській Польщі.

Ліга Націй дала свою згоду на збройний напад польських генералів на невеличку країну, Литву й загарбання в неї силою столичного міста Вільна. За відомістю й тихим порозумінням з Лігою Націй польський дипломат пепесівець Голуфко організує диверсійні збройні банди проти Литви, а Пилсудський стає погрожує воєнним походом. І коли голова литовського уряду Вальдемарас на теперішній сесії Ліги Націй виступив з прилюдним оскарженням проти польських грабників — в той час антантські дипломати, як подає преса, здорово хроніли. Показується, що у французько-англійському договорі вони визнали політику Польщі проти Литви за правильну.

Не иначе мається справа з розбробленням й припиненням воєн. Антантські імперіялісти обговорювали раз-у-раз на сесіях Ліги Націй справу розброблення, обманюючи світ, що ніби то Ліга Націй, щось там робить для задержання мира — на ділі-ж, кожна імперіялістична держава, висилаючи отих представників до Ліги Націй, шораз то активніше переводить воєнізаційні пляни: збільшує армію, удосконалює зброю, фортифікує западі та-що.

Оту обманчу політику мира вела Ліга Націй аж до того часу, доки представник Радянського Союзу тов. Литвінов не поставив справу розброблення відкрито: зараз розпустити все війсьсько, заперестати продукування зброї й воєнного матеріалу, усунути військове навчання, школи й інше. Й на отой простій плян розброблення Ліга Націй замовчала, мовчить й доси. Кажуть, що плян тов. Литвінова передала Ліга Націй в комісію розброблення. А сьогодні вже доносить французька газета "Три Паріє" про те, що французький делегат має поставити внесок на конференції розброблення, щоб оту комісію розброблення розв'язати. Карти гри Ліги Націй вже надто відкриті і вона поволі сама себе розброблює, починаючи від своєї комісії розброблення.

ЩЕ РАЗ -- СОТІЙ РАЗ ПРО ОДНО Й ТЕ САМЕ.

Приступаючи до писання цієї статті, признаюся—побюююся, що дехто з читачів, довідавшись з перших рядків, що мова йде про пресу, не захоче далі читати, мовляв, "все про пресу та про пресу". Бо останніми часами ми такі в кожному числі писали про пресу.

Не буду виправдуватися, чому ми писали і чи потрібно аж так багато писати про одну й ту саму справу. Скажу коротко: коли-б не потрібно, то й не писали-б.

Цим разом ми підходимо дещо з іншого боку до справи преси, а тому певні, що для кожного уважного читача вийде на користь, а для наших працівників листопладової кампанії вийде подвійна користь.

До цього часу ми найбільше уваги звертали на капіталістичну пресу. Ми подавали вже, що ще в 1926 році в Злучених Державах було 250,000 журналістів, робітників пера, які день і ніч пишуть до тисячів великих капіталістичних дневників.

Що вони пишуть? Визміть капіталістичну газету, прочитайте та власним хлопським розумом розсудіть.

Перед нами радянські газети з другої половини вересня. Із них бачимо: в часі між 20. а 30. вересня відбувалася в Москві всесоюзна нарада редакторів. Зібралися редактори всіх радянських газет, виступили з ріжкими докладами про стан преси і її завдання. З докладів виступали також: заступник голови союзного ЦКБ т. Енукідзе, секретар Всесоюзної Компартії т. Молотов, завідувачка "Правди" Марія Ульянова (сестра Леніна), редактор "Известій" Інгюлов.

Багато прийшлося-б писати — що вони говорили про пресу, що вони значили вони її надавали. Нема найменшої галузі радянського культурного, організаційного, будівничого життя, в якому-б преса не відіграла найважливішої ролі.

В 1924 році, загально беручи, в Радянському Союзі припадає один примірник газети на 20 осіб, а в 1928 році один примірник газети припадає на 11 осіб населення. Виразовують, що одна газета припадає на двох робітників.

З селянами справа мається гірше, однак загальний тираж селянських газет зріс до 2½ мільйона примірників. Це приблизно становить, що одна газета припадає на 10 селянських дворів.

Ми можемо сказати, що ця цифра це не достатня, але ми знаємо, що лише кілька літ тому назад в Радянському Союзі видвигнуто було клич: "Одна газета на десять селянських дворів!" Значить, тепер цей клич здійснено. Тепер буде видвигнуто другий клич: "Одна газета на п'ять селянських дворів", або — "одна газета в кожній селянській хаті".

Бо так в Радянському Союзі вчать читати. Там зараз на першому місці клич: "Геть неписьменність. Та ми не будемо ухилитися від теми. Яку-ж роллю відіграє преса в житті працюючих Радянського Союзу? На це питання не тільки годі відповісти в газетній статті — його взагалі треба зміряти якими-б там не було порівняннями, чи вивисити словами.

Зараз, скажемо, готуються там до перевиборів рад. І всесоюзна нарада редакторів в резолюції на доклад Молотова постановляє: "Завдання преси охопити найширші верстви 'трудящих' і 'проведення... перевиборів рад мусить стати в центрі уваги радянсько-партиїної преси та перетворитися в кампанію мобілізації активності доволка біжучих завдань соціалістичного будівництва".

Далі: втігнення має в будівництво, в боротьбу за поліпшення державного апарату, проти бюрократизму, а за пролетарсько-клясове виховання мас на основі зміцнення їх активності.

Або як сказав Інгюлов на вступі своєї промови: "Основне завдання преси зорганізувати найширші маси трудящих навколо гасел партії, навколо гасел соціалістичного будівництва й розвинути політичне виховання мас на основі цих гасел."

"До цього основного завдання треба додати ще дві функції нашої преси. Перша функція — провадити громадський, пролетарський контроль над усіми галузями будівництва, тоб-то виконувати ту роботу, що випливає з гасла самокритики. Друга функція — культурне виховання мас".

Таке про завдання преси говорять ті, які побідили капіталізм у своїй країні, встановили робітничо-селянську владу і будують новий соціалістичний лад — будують в найтяжчих обставинах: дістали в спадщині від проклятого царату темноту народну, відсталися величю у всіх галузях господарського й культурного життя; окружені доволка капіталістичними країнами, що гостять свої мечі проти них. І в таких обставинах преса — наймогутніший чинник, що допомагає працюючим справлятися із своєю роботою: і у власній країні свій добробут будувати й ворогів своїх поза кордонами своєї держави тримати.

Ви певно спитаєте: "Так величезне завдання преси там, в Радянському Союзі, а яке завдання преси працюючих у нас, в капіталістичній країні? Чи однакове воно, чи можна його порівняти з тамошнім?"

Ми попробуємо це зробити в слідууючому числі "Укр. Роб. Вістей".

Волинськ.

ТРЕТІЙ З'ЇЗД КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ.

В половині вересня відбувся III з'їзд КПЗУ. Рішення з'їзду і вся його робота мають надзвичайно велику вагу для революційного руху на Західній Україні й Польщі і становлять цілий новий етап в історії КПЗУ.

З'їзд зібрався через кілька місяців після розламу в колишньому складі ЦК КПЗУ, що його вчинила група Василькова-Туринського. Уже тоді ця група, ставши на шлях розламу й зради, опинилася майже цілком ізольованою від партії. Робота нового керівництва КПЗУ до III з'їзду, широка роз'яснювальна кампанія, що велася протягом останніх місяців серед партійних мас, привела до цілковитого закінчення цей процес ізоляції. Ось чому в той час, коли розламова група залишилася штабом без армії, позбавилася будь-якого

оперти серед партійних низів, на III з'їзді КПЗУ були представлені всі округи і всі місцеві партійні організації (Львів, Дрогобич, Стрий, Старий Самбір, Тернопіль, Станіславів, Коломия, Перемишль, Холм, Волинь, Львів-повіт), а також відділи ЦК і окремі галузі роботи.

Незадовільний стан організації на Волині, що триває вже декілька років, привів до того, що представництво від Волині на з'їзді було надто малочисельне й не відповідало тій ролі, яку Волинь повинна грати в нашій роботі. З'їзд спеціально звернув увагу ЦК на потребу будівдування й зміцнення партійної організації на Волині в найближчому майбутньому.

Більше третини делегатів з'їзду складалася з робітників. За національним складом 60% делегатів становили Українці, решту — Євреї та Польяки. З з'їзду брали участь представ-

ники Комінтерну, ЦК КПП і ЦК КП(б)У.

Порядок денний з'їзду складався з таких питань: звіт ЦК КПЗУ, політичний та організаційний; звіт ЦК КПП, програма Комінтерну; чергові завдання соціалістичного будівництва й національної політики на Радянській Україні; робота партії в трейд-юніях; робота партії на селі; національне питання на Зах. Україні; робота серед нацменшостей; робота серед молоді і організаційні справи.

З'їздові вдалося вичерпати весь порядок денний і ухвалити резолюції по всіх його пунктах, крім останнього питання (про організаційні справи). Резолюцію в цьому останньому пункті в остаточному вигляді доручено затвердити ЦК. Всі резолюції й постанови з'їзду будуть опубліковані негайно після їх остаточного зрештування ЦК.

З'їзд провів надзвичайно велику практичну роботу, докладно обговоривши і з'ясувавши всі чергові завдання партії в сучасний момент. З'їзд поціясне й невдовзі політичне становище в усіх цих справах, спираючися на величезний досвід роботи партії, й надзвичайно швидко ідейного та організаційного зросту за цілий період після 2-го партійного з'їзду.

З'їзд докладно зупинився на зраді колишньої керівничої групи партії, яка прийшла до комунізму в момент великого піднесення революційної хвилі,

службу виконували перед царом, як Ку Клаус Клен виконує перед буржуазією. Іхнім кличем було: "Бей жидов — спасай Росію". Ку Клаус Клені мають подібні кличі у відношенні до всіх "инородцев".

Ку Клаус Клені народилися в 1865 році в Злучених Державах — після горожанської війни — за скасування невольництва. Народилися вони серед плантаторів полудневих степів, яким заборонено було торгувати неграми-невільниками.

Багачі-плантатори, їхні синди, озброювалися, надівали на голови маски й нападали на безборонних негрів за те, що їм даровано волю після горожанської війни. Куксів тоді називали ще "чорна кавалерія".

Іхньою метою було затримати невольництво. Свої напади на негрів називали вони "самообороною". Тепер вони свою "самооборону" виконують в той спосіб, що, наприклад, в Злучених Державах нападують на робітничі мітинги, знищуються над робітничими провідниками, підбурюють товпу до ліччування негрів.

Тепер Ку Клаус Клен — це боева організація капіталістів. Ку Клаус Клені проти імміграції до Канади, Ку Клаус Клені проти "чужинців".

Ну, за це вже канадські капіталісти не похвалять, але й слухати їх не будуть. Канадські капіталісти самі краще знають, скільки і яких іммігрантів їм треба і привезуть їх, хоч би там Клауси горло викричали.

Читаємо, що у Великій Британії вже відправляють з роботи комуністів — не за комунізм, не за політичні переконання, не за трейд-юнію активність, але за діяльність "національної безпеки".

Так сказав лорд Стенгон, віддаючи з роботи робітника Глендінга. Стенгон — лорд і, розуміється, консерват. Глендінг — робітник і комуніст. Лорди — це нація, а робітники — мільйони. Хто-ж творить ту націю, яку так боронить перед комуністамими лорд?

Отож брешуть Стенгоні, всі лорди й лодирі, що комуніст-робітник є небезпечний для нації. Він є небезпечний для нації, знярядя наживи для багачів і знярядя одурювання працюючих.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

"Селянські повстання на Україні". — Тритижневий петлюрівський "конгрес" в Букарешті. — Ку Клаус Клені мрють про владу у Вінніпегу. — Лорди і нація.

Шойно донесено з Румунії, що на Україні "вибухли селянські повстання". Подробіть покищо не подають. Заповідають лише, що більшовики повстання здушуть.

Добре хоч, що заповідалися Румунські цигани навчилися вже циганити й на брехливій політиці. Коли минулого та переминулого років писали, що "вибухли повстання від Камяни аж до Одеси", що з Букарешту бачили трупи на вулицях Камяни, тоді циганські брехуни доносили, що радянська влада вже падає. Тепер вони вже "асекуються" і кажуть, що більшовики повстання здушуть.

Чому ці "повстання вибухли" саме в той час, як Пилсудський був в Букарешті? Чому в той же час відбувався в Букарешті "тритижневий конгрес" петлюрівців?

Не на Україні вибухли повстання, але в продрянських петлюрівських головах. Хоч самі петлюрівці в такі повстання не вірять, але треба-ж перед нами "показати" свою роботу. Бо в часі перебування Пилсудського в Букарешті — були там французькі генерали, були представники тих капіталістичних держав, що готують війну проти Радянського Союзу і що на їх хлібі жие петлюрівщина.

То-ж мусять бути "повстання" хоч висвані з петлюрівського пальця.

Доносять нам з Європи, що "повстаннями" петлюрівці не обмежилися, бо з початком жовтня почали видавати в Чернівцях щоденну газету "Час".

Бачите, які добрі румунські бояри! Всю українську робітничо-селянську пресу замкнули, українські школи заборонили, а петлюрівцям дозволили видавати дневник.

Не тільки дозволили, але ще й грошей дали.

То-ж мусять петлюрівці видавати якісь "повстання".

У Вінніпегу готують повстання Ку Клаус Клені. Щось зібралось їх у Вінніпегу 30 чи 13 і вже беруть у свої руки владу, вже розправляються з католиками, жидами, неграми, вже "лад і порядок" заводять в місті.

Колісь в царській Росії були дубровинці, марковці, що звали себе "союз істинно русских людей". Вони такно такую саму

протягом певного часу переживала еволюцію до більшовизму й провадила під керівництвом Комінтерну і ЦК КПП, при величезній ідейній допомозі ЦК КП(б)У, загальною правильно дією, не діявшись на цілу низку помилок, але під впливом часткової стабілізації капіталізму в Польщі, під впливом переорієнтації української буржуазії й верхівки дрібної буржуазії на Зах. Україні в бік польського фашизму, стала на шлях націоналізму й йпортунізму, а потім на шлях зради Комінтерну й фактичного перетворення в агентуру польського фашизму.

В окремій резолюції з'їзд висловив цілковиту згоду з політичною лінією ЦК КП(б)У взагалі й, зокрема, в галузі національної політики.

З'їзд показав, що комуністична партія Зах. України в тяжких і складних умовах польської й зах.-української дійсності, не вважаючи на свою молодість, не вважаючи на глибоку зраду значної частини своєї колишньої провідної верхівки, зуміла посісти правильну ленінську позицію в усіх питаннях своєї роботи та боротьби. Мимо, страшного фашистського терору, мимо шаленого натиску проти зах.-українських трудящих мас з боку окупаційної влади й з боку буржуазії та поміщиків усіх націй, що об'єдналися доволка неї, КПЗУ твердо стоїть на своєму славному бойовому посту.

Н. Лосицький.

Щоб в кожній країні панувала нація працюючих, а не лордів й тому лорди проганяють комуністів з роботи.

Мусії.

"СНЕП ШАТС".

Кожній українська газета, що служить інтересам пануючої класи, переповнена проти робітничо-фармерським матеріалом.

Безмилосердний визиск, шахрайство, боротьбу працюючих проти панів — українські буржуазні газети свідомо зжиряють, бо хочуть, щоб робітники чи фармери не знали про тяжкі умовни життя інших робітників і фармерів.

Ніодна українська буржуазна газета це ніколи не помістила в редакційній статті про ніякий страйк робітників, про його причини, про голод і холод серед страйкуючих робітників і їхніх родин, про брутальну боротьбу влади і працевластів з страйкуючими робітниками, про арешти, засуди, розстріли та інші знущання над робітничими провідниками.

Ніодна українська буржуазна газета це ніколи не помістила в редакційній статті про ріжні спекуляції компаній над бідним фармерством, про тяжку боротьбу фармерів з великими довгами та взагалі про тяжку боротьбу бідного фармерства за краще життя.

Українські буржуазні газети свідомо такі справи омивають, бо вони, на услугах багатой класи, а в інтересі багатой класи, а в інтересі перед робітниками і фармерами не викривати правди, не викривати шахрайства багатой класи, щоб держати працюючої маси народу в темноті і покорі.

Візьмете до рук котру небудь з українських буржуазних газет і на першій сторони між новинками майже все проти-радянський матеріал, перебраний з російської "біогвардійської преси ріжних кольорів, що видається за межами селянсько-робітничої держави.

А вже такі найбільше можна знайти ось такого матеріалу: в селі тім, а тім, на Радянській Україні, "дві жінки побіглися на пасовиску і за це їх засудили по дві добі арешту. Такий то більшовицький рай!" — додасть газета від себе до кожної такої новинки. Як трапиться, що хтось когось обрабував в Радянським Союзі, то зараз побачите наголовок: "3 більшовицького раю". В середній говориться, як рабівник рабував, а закінчення — "Такий то більшовицький рай!" — додасть газета від себе до кожної такої новинки.

Редактори справжньої буржуазної преси соромляться додавати такі дешевенькі коментарі до таких дешевеньких справ та подій. В державі, що начисляє поперх сто п'ятдесят мільйонів жителів найдеться якийсь процент і лайдаків, рабівників, шахраїв і всяких інших злих людей. Це це е продукція царського режиму, продукція капіталістичної господарки. За одинацять років існування радянської влади і боротьби з цілим капіталістичним світом тяжко винищити все зле і перемінити на все добре. Все робиться поступенно. Та які воно не було, а в цілім Радосюзі нема стільки кримінальних справ протягом цілого року, що їх має лише місто Чикаго протягом одного тижня.

А про те, що в Радянській Союзі заводять по ріжних галузях індустрії сім-годинний день праці, українські буржуазні газети мовчать. Ані сльвічки про це. Щоб читач, який не читає робітничої газети, не довідався про це. Про те, що бувши паяські формали, наймити і бідні селяне тепер господарями — українські буржуазні газети не згадують. Оніміді й оглухли — не чувають і не знають про таке.

Драпака.

Капіталізм робить з часописів капіталістичні підприємства, знярядя наживи для багачів і знярядя одурювання працюючих.